

Voorzitter

ook gezien de zorgvuldigheid van het proces. Dit is een rapport dat wordt herhaald en dat zich herhaalt. Het lijkt mij dat wij daar in een AO alle aandacht aan moeten en kunnen geven.

De heer **Zijlstra** (VVD): Wij hebben net in de afgelopen procedurevergadering een hele lijst aan AO's van VWS doorgenomen, met het doel om daar een aantal van te schrappen. Als wij nu weer AO's gaan toevoegen, dan helpen wij elkaar niet. Ik stel voor dat wij eerst een schriftelijk overleg organiseren, waarin mevrouw Agema al haar vragen kwijt kan. Als dit niet mogelijk is, steunen wij het interpellatieverzoek.

Mevrouw **Sap** (GroenLinks): Wij zijn voor een spoed-AO.

De heer **Jan de Vries** (CDA): De CDA-fractie wil graag een afschrift van het inspectierapport dat hieraan ten grondslag ligt, met een kabinetsreactie. De commissie kan daarna haar procedure bepalen.

Mevrouw **Agema** (PVV): Het lijkt mij goed om in de procedurevergadering van de commissie, die wij waarschijnlijk morgen zullen hebben naar aanleiding van het verzoek van de heer Zijlstra, dit verzoek mee te nemen. Ik zie dat er voldoende steun is voor een interpellatiedebat, maar ik wil toegeeflijk zijn, zij het dat ik hoop dat het AO op korte termijn zal plaatsvinden. Anders zal ik hier weer staan met hetzelfde verzoek.

De **voorzitter**: Ik dank u zeer voor uw medewerking. Het woord is aan de heer De Krom.

De heer **De Krom** (VVD): Voorzitter. Voor morgen staat het VAO Piraterij op de agenda, maar inmiddels loopt er een artikel 100-procedure. Om procedurele redenen stel ik daarom voor om dit VAO van de agenda af te voeren.

De **voorzitter**: Het VAO Piraterij wordt afgevoerd van de agenda.

Het woord is aan de heer Dijsselbloem.

De heer **Dijsselbloem** (PvdA): Voorzitter. Voor morgenmiddag staat het VAO Blauwdruk modern migratiebeleid op de agenda. Ik verzoek u, dit een week uit te stellen ten behoeve van onze voorbereiding. Dit is niet iets wat grote spoed heeft, het gaat om toekomstig beleid.

De **voorzitter**: Het VAO Blauwdruk modern migratiebeleid wordt uitgesteld tot een later moment.

Het woord is aan de heer Pechtold.

De heer **Pechtold** (D66): Voorzitter. Tijdens de algemene politieke beschouwingen heeft de minister-president mij twee toezeggingen gedaan, over de Kennisinvesteringsagenda en over de alleenstaanden. Het antwoord op vragen over de Kennisinvesteringsagenda kwam drie weken geleden tussen de eerste en de tweede termijn van de behandeling van de begroting van Economische Zaken in. De informatie over alleenstaanden kwam vanochtend tijdens onze fractievergadering om 11.00 uur binnen, terwijl vanmiddag de begroting van Sociale Zaken moet worden behandeld. Voorzitter, hoe kan de Kamer zich met deze termijnen voorbereiden op begrotingsbehandelingen?

De heer **Rutte** (VVD): Ik steun deze opmerking van ganser harte. Het kabinet heeft een grote staf achter zich staan en heeft ruim de tijd gehad om deze vraag te beantwoorden. Wij zijn nu twee maanden verder. Op deze manier kunnen wij de begrotingsbehandeling niet goed voorbereiden, dus de heer Pechtold heeft zeer terecht dit punt aan de orde gesteld.

Mevrouw **Van Gent** (GroenLinks): Ook de fractie van GroenLinks deelt de verontwaardiging van de heer Pechtold. Zeker bij Sociale Zaken gaat het altijd om ingewikkelde zaken. De informatie moet gewoon op tijd komen. Dit lijkt een beetje op schofferen van de Kamer.

De **voorzitter**: Het stenogram van dit gedeelte van de vergadering zal worden doorgeleid naar het kabinet.

De heer **Pechtold** (D66): Ik meen dat u ook de mogelijkheid heeft van onderstrepen of highlighten.

De **voorzitter**: Ik zal er eens over nadenken.

Aan de orde zijn de **stemmingen over moties**, ingediend bij de behandeling van het wetsvoorstel **Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (VIII) voor het jaar 2009, onderdeel Cultuur en het subsidieplan Kunst van leven 2009-2012 (31700-VIII)**, te weten:

- de motie-Van Leeuwen over een divers en kwalitatief hoogstaand muziekaanbod (31700-VIII, nr. 18);
- de motie-Van Leeuwen over het afzien van de voorgestelde generieke korting en de verhoging van eigen inkomsten (31700-VIII, nr. 19);
- de motie-Van Leeuwen over de effecten van de invoering van een nieuw cultuurstelsel (31700-VIII, nr. 20);
- de motie-Van der Ham c.s. over het niet beëindigen van lopende initiatieven van de creatieve industrie alvorens evaluatie heeft plaatsgevonden (31700-VIII, nr. 21);
- de motie-Van Vroonhoven-Kok c.s. over het budget voor het Literair Productiefonds, de sectorinstituten en het Nederlands Fonds voor de Podiumkunsten (31700-VIII, nr. 22);
- de motie-Van Vroonhoven-Kok/Van Leeuwen over de 1%-regeling van de Rijksgebouwendienst (31700-VIII, nr. 23);
- de motie-Bosma over het beëindigen van het stelsel van kunstsubsidies (31700-VIII, nr. 24);
- de motie-Bosma over het toepassen van de Balkenendenorm (31700-VIII, nr. 25);
- de motie-Bosma over een onderzoek uit te voeren door de Algemene Rekenkamer naar de bestedingen op het gebied van kunst (31700-VIII, nr. 26);
- de motie-Halsema over het toevoegen van 2 mln. aan het Nederlands Fonds voor de Podiumkunsten Plus (31700-VIII, nr. 27);
- de motie-Van der Vlies over overdracht van de kerncollectie van het Nationaal Rijtuigmuseum aan het Rijk (31700-VIII, nr. 28).

(Zie wetgevingsoverleg van 27 oktober 2008.)

Voorzitter

De **voorzitter**: De motie-Van Vroonhoven-Kok c.s. (31700-VIII, nr. 22) is in die zin gewijzigd dat zij thans luidt:

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat het kabinet in het kader van "Een Cultuur van Ontwerpen" de culturele sector een houvast moet bieden;

constaterende dat door het kabinet ruim 20 mln. extra is vrijgemaakt om de start van de nieuwe Cultuur-systematiek een goede kans te geven;

constaterende dat het budget voor de sectorinstituten en het Nederlands Fonds voor Podiumkunsten voor wat betreft de positief beoordeelde, maar niet gehonoreerde aanvragen niet toereikend is;

verzoekt de regering om in totaal 1 mln. vrij te maken ten behoeve van de sectorinstituten en de positief beoordeelde, maar niet gehonoreerde aanvragen voor het Nederlands Fonds voor de Podiumkunsten en daarbij de volgende verdeling te hanteren:

- € 400.000 sectorinstituten;
- € 600.000 Nederlands Fonds voor de Podiumkunsten,

en gaat over tot de orde van de dag.

Naar mij blijkt, wordt de indiening van deze gewijzigde motie voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 59 (31700-VIII).

Ik stel vast dat wij hierover nu kunnen stemmen.

Op verzoek van de heer Van der Vlies stel ik voor, zijn motie (31700-VIII, nr. 28) van de agenda af te voeren.

Daartoe wordt besloten.

In stemming komt de motie-Van Leeuwen (31700-VIII, nr. 18).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks, D66, de PvdD, de VVD en de SGP voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Van Leeuwen (31700-VIII, nr. 19).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks en de PvdD voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Van Leeuwen (31700-VIII, nr. 20).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks, D66 en de PvdD voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Van der Ham c.s. (31700-VIII, nr. 21).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, de PvdA, GroenLinks, D66, de PvdD, de ChristenUnie en het CDA voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de gewijzigde motie-Van Vroonhoven-Kok c.s. (31700-VIII, nr. 59).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, de PvdA, GroenLinks, D66, de PvdD, de ChristenUnie, de SGP en het CDA voor deze gewijzigde motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Van Vroonhoven-Kok/Van Leeuwen (31700-VIII, nr. 23).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, de ChristenUnie, de SGP, het CDA en het lid Verdonk voor deze motie hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen. Ik constateer dat 75 leden zich voor en 75 leden zich tegen deze motie verklaren. Dat betekent dat wij hoofdelijk gaan stemmen over deze motie.

Vóór stemmen de leden: Bilder, Biskop, Blanksma-van den Heuvel, Van Bochove, Van Bommel, Van de Camp, Çörüz, Cramer, Jan Jacob van Dijk, Jasper van Dijk, Ferrier, Van Geel, Van Gerven, Gesthuizen, Van Haersma Buma, Haverkamp, Hessels, Van Heugten, Van Hijum, Ten Hoopen, Irrgang, Jager, Jansen, Joldersma, Kant, Karabulut, Knops, Koopmans, Koppejan, Langkamp, Van Leeuwen, Leijten, Lempens, Luijben, Mastwijk, De Nerée tot Babberich, Omtzigt, Ormel, Ortega-Martijn, De Pater-van der Meer, Polderman, Poppe, Van Raak, Roemer, De Rouwe, Schermers, Schinkelshoek, Schreijer-Pierik, Slob, Smilde, Smits, Spies, Van der Staaij, Sterk, Van Toorenburg, Uitslag, Ulenbelt, Van Velzen, Verdonk, Van der Vlies, Voordewind, Jan de Vries, Van Vroonhoven-Kok, Wiegman-van Meppelen Scheppink, Willemse-van der Ploeg, De Wit, Aasted-Madsen-van Stiphout, Anker, Atsma en Bashir.

Tegen stemmen de leden: Blok, Blom, Boekestijn, Boelhouwer, Bosma, Bouchibti, Bouwmeester, Brinkman, Ten Broeke, Van der Burg, Van Dam, Depla, Dezentjé Hamming-Bluemink, Tony van Dijck, Van Dijken, Dijsselbloem, Diks, Eijssink, Fritsma, Van Gent, Gill'ard, Graus, Griffith, Van der Ham, Hamer, Heerts, Heijnen, Jacobi, Kalma, Kamp, Koşer Kaya, Kraneveldt-van der Veen, De Krom, Kuiken, Leerdam, Madlener, Neppéus, Nicolai, Ouwehand, Pechtold, Remkes, Roefs, De Roon, Rutte, Samsom, Sap, Schippers, Smeets, Snijder-Hazelhoff, Spekman, Tang, Teeven, Thieme, Tichelaar, Timmer, Van der Veen, Vendrik, Verbeet, Vermeij, Vos, Waalkens, Weekers, Wilders, Wolbert, Zijlstra, Agema, Aptroot, Arib, Van Baalen, Van Beek en Besselink.

De **voorzitter**: Ik constateer dat deze motie met 71 tegen 70 stemmen is verworpen.

Voorzitter

In stemming komt de motie-Bosma (31700-VIII, nr. 24).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fractie van de PVV voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Bosma (31700-VIII, nr. 25).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP en de PVV voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Bosma (31700-VIII, nr. 26).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, de SGP, de PVV en het lid Verdonk voor deze motie hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Halsema (31700-VIII, nr. 27).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks, D66 en de PvdD voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

Aan de orde zijn de **stemmingen over moties**, ingediend bij het debat over **het Energierapport 2008 (31510, nr. 1)**, te weten:

- de motie-Hessels c.s. over participatie van TenneT in een project voor het aanleggen van een elektriciteitsbuffer (31510, nr. 5);
- de motie-Hessels c.s. over 50% eigen vermogen voor netbedrijven (31510, nr. 6);
- de motie-Hessels c.s. over het tegengaan van overnames van gesplitste Nederlandse energiebedrijven door ongesplitste bedrijven (31510, nr. 7);
- de motie-Jansen/Vendrik over het in ere herstellen van het Elektriciteitsplan (31510, nr. 8);
- de motie-Jansen/Vendrik over democratische controle op de verkoop van een ongesplitst energiebedrijf (31510, nr. 9);
- de motie-Jansen/Vendrik over een nieuwe financiering van investeringen in duurzame energie (31510, nr. 10);
- de motie-Jansen/Vendrik over uitbreiding van het budget voor energieonderzoek (31510, nr. 11);
- de motie-Jansen/Vendrik over een meer integrale rapportage bij het Energierapport 2013 (31510, nr. 12);
- de motie-Van der Ham over de beleidsintensivering voor energiebesparing (31510, nr. 13);
- de motie-Samsom c.s. over reservering van de middelen voor de ontwikkeling van duurzame energie (31510, nr. 14);
- de motie-Samsom c.s. over versnelling van de planning voor het concessiestelsel voor offshore windenergie (31510, nr. 15);
- de motie-Wiegman-van Meppelen Scheppink over dekking van uitgaven voor innovatie door netbeheerders uit de gereguleerde tariefinkomsten (31510, nr. 16);
- de motie-Vendrik/Jansen over afspraken met exploitanten van kolencentrales over een aanvulling op het ETS (31510, nr. 17);

- de motie-Vendrik/Jansen over een nieuw Energie-rapport (31510, nr. 18);
- de motie-Vendrik/Jansen over de versnelde procedure voor windenergie op zee (31510, nr. 19);
- de motie-Vendrik c.s. over de garantie voor de afname van stroom van windturbines (31510, nr. 20);
- de motie-Zijlstra over aanpassing van de SDE-regeling (31510, nr. 21);
- de motie-Zijlstra/Graus over een cluster van nucleaire kennis in Nederland (31510, nr. 22);
- de motie-Zijlstra over de rangorde betrouwbaar, betaalbaar en schoon bij beleidskeuzes (31510, nr. 23);
- de motie-Graus over de kosten van afbouw van alle subsidies voor windenergie (31510, nr. 24);
- de motie-Graus/Zijlstra over de bouw van een nieuwe kerncentrale (31510, nr. 25);
- de motie-Graus over de uitvoering van de motie-Hessels c.s. (31510, nr. 5) (31510, nr. 26).

(Zie notaoverleg van 17 november 2008.)

De **voorzitter**: De motie-Hessels c.s. (31510, nr. 7) is in die zin gewijzigd dat zij thans luidt:

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat in de EU-Energieraad is besloten dat EU-leden overnames van hun gesplitste energiebedrijven door ongesplitste bedrijven mogen blokkeren;

van mening dat een gelijk Europees speelveld voor de Nederlandse energiebedrijven van groot belang is;

verzoekt de regering, de toegekende bevoegdheid maximaal te benutten en overnames van de gesplitste Nederlandse energiebedrijven door ongesplitste bedrijven niet goed te keuren,

en gaat over tot de orde van de dag.

Naar mij blijkt, wordt de indiening van deze gewijzigde motie voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 27 (31510).

De motie-Vendrik c.s. (31510, nr. 20) is in die zin gewijzigd dat zij thans luidt:

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat het kabinet bezig is met een wetsvoorstel Voorrang voor duurzaam, waarbij een "marktconforme aanpak" wordt gehanteerd om te selecteren welke installatie afgeschakeld wordt bij overproductie;

overwegende dat dit betekent dat bij een overaanbod van stroom de kolencentrales vanwege hun lage marginale kosten en het feit dat af- en weer opregelen

Voorzitter

van een kolencentrale uren tot dagen in beslag neemt, altijd zullen blijven draaien, ten koste van windturbines;

overwegende dat hiermee het bereiken van de doelstelling voor duurzame energie in gevaar komt, omdat windturbines niet hun maximale productie kunnen realiseren;

verzoekt de regering, in het wetsvoorstel Voorrang voor duurzaam niet alleen te regelen dat de toegang tot het net wordt gegarandeerd, maar ook dat wordt voorkomen dat productie/levering van stroom van windturbines op enig moment wordt afgekocht,

en gaat over tot de orde van de dag.

Naar mij blijkt, wordt de indiening van deze gewijzigde motie voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 28 (31510).

Ik stel vast dat wij hierover nu kunnen stemmen.

In stemming komt de motie-Hessels c.s. (31510, nr. 5).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de PvdA, GroenLinks, D66, de PvdD, de ChristenUnie, de SGP, het CDA, de PVV en het lid Verdonk voor deze motie hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Hessels c.s. (31510, nr. 6).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, de PvdA, GroenLinks, de PvdD, de ChristenUnie, de SGP, het CDA, de PVV en het lid Verdonk voor deze motie hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de gewijzigde motie-Hessels c.s. (31510, nr. 27).

De **voorzitter**: Ik constateer dat deze gewijzigde motie met algemene stemmen is aangenomen.

In stemming komt de motie-Jansen/Vendrik (31510, nr. 8).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks, de PvdD en het lid Verdonk voor deze motie hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Jansen/Vendrik (31510, nr. 9).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks, de PvdD, de SGP, de PVV en het lid Verdonk voor deze motie hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Jansen/Vendrik (31510, nr. 10).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks, D66, de PvdD, de SGP

en het lid Verdonk voor deze motie hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Jansen/Vendrik (31510, nr. 11).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks, D66, de PvdD en de SGP voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Jansen/Vendrik (31510, nr. 12).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks, D66, de PvdD, de PVV en het lid Verdonk voor deze motie hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Van der Ham (31510, nr. 13).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks, D66, de PvdD, de VVD, de ChristenUnie, de SGP, het CDA en het lid Verdonk voor deze motie hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Samsom c.s. (31510, nr. 14).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, de PvdA, GroenLinks, D66, de PvdD, de ChristenUnie, de SGP en het CDA voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Samsom c.s. (31510, nr. 15).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, de PvdA, GroenLinks, D66, de PvdD, de ChristenUnie, de SGP en het CDA voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Wiegman-van Meppelen Scheppink (31510, nr. 16).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, de PvdA, GroenLinks, D66, de PvdD, de ChristenUnie, de SGP en het CDA voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Vendrik/Jansen (31510, nr. 17).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks, D66 en de PvdD voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Vendrik/Jansen (31510, nr. 18).

Voorzitter

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks, D66 en de PvdD voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Vendrik/Jansen (31510, nr. 19).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks, D66 en de PvdD voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de gewijzigde motie-Vendrik c.s. (31510, nr. 28).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks, D66, de PvdD en de SGP voor deze gewijzigde motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Zijlstra (31510, nr. 21).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de VVD en het lid Verdonk voor deze motie hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Zijlstra/Graus (31510, nr. 22).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van D66, de VVD, de SGP, het CDA, de PVV en het lid Verdonk voor deze motie hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Zijlstra (31510, nr. 23).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fractie van de VVD en het lid Verdonk voor deze motie hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Graus (31510, nr. 24).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fractie van de PVV en het lid Verdonk voor deze motie hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Graus/Zijlstra (31510, nr. 25).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de VVD, de SGP, de PVV en het lid Verdonk voor deze motie hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Graus (31510, nr. 26).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fractie van de PVV voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

Aan de orde is het opmaken van **een voordracht van drie kandidaten ter vervulling van een vacature bij de Strafkamer van de Hoge Raad (31759, nr. 2)**.

De **voorzitter**: Ik stel voor om, in afwijking van het Reglement van Orde, niet schriftelijk te stemmen en, met toepassing van de regeling vastgelegd in Kamerstuk 24663, de voordrachten conform het voorstel van de vaste commissie voor Justitie als volgt vast te stellen:

1. Mr. C.H.W.M. Sterk
2. Prof. mr. M.A. Loth
3. Mr. C.E. Drion.

Daartoe wordt besloten.

Aan de orde is het opmaken van **een voordracht van drie kandidaten ter vervulling van een vacature bij de Strafkamer van de Hoge Raad (31759, nr. 3)**.

De **voorzitter**: Ik stel voor om, in afwijking van het Reglement van Orde, niet schriftelijk te stemmen en, met toepassing van de regeling vastgelegd in Kamerstuk 24663, de voordrachten conform het voorstel van de vaste commissie voor Justitie als volgt vast te stellen:

1. Prof. mr. M.A. Loth
2. Mr. P.M.F. van Loon
3. Mr. C.E. Drion.

Daartoe wordt besloten.

Aan de orde is het opmaken van **een voordracht van drie kandidaten ter vervulling van een vacature bij de Belastingkamer van de Hoge Raad (31759, nr. 4)**.

De **voorzitter**: Ik stel voor om, in afwijking van het Reglement van Orde, niet schriftelijk te stemmen en, met toepassing van de regeling vastgelegd in Kamerstuk 24663, de voordrachten conform het voorstel van de vaste commissie voor Justitie als volgt vast te stellen:

1. Mr. P.M.F. van Loon
2. Prof. mr. M.A. Loth
3. Mr. C.E. Drion.

Daartoe wordt besloten.

Aan de orde is de **stemming over een motie**, ingediend bij het spoeddebat over **de uitvoering van de moties over de Landbouwwaad**, te weten:

- de motie-Polderman c.s. over het uitvoeren door de regering van moties over de stellingname (21501-32, nr. 306).

(Zie vergadering van 18 november 2008.)

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks, D66, de PvdD, de SGP en de PVV voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

Aan de orde is de **stemming over een motie**, ingediend bij het spoeddebat over **het aftreden van de minister voor Wonen, Wijken en Integratie**, te weten:

- de motie-Wilders over een verzoek aan de heer Bos om iedere week een PvdA-bewindspersoon de laan uit te sturen (31776, nr. 2).

(Zie vergadering van 18 november 2008.)

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fractie van de PVV voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

Aan de orde zijn de **stemmingen over moties**, ingediend bij het debat over **het patiënten- en consumentenbeleid**, te weten:

- de motie-Willemse-van der Ploeg c.s. over instemmingsrecht voor de instellingen voor langdurig verblijf (31476, nr. 3);
- de motie-Willemse-van der Ploeg c.s. over de bindende voordracht van de cliëntenraad voor de benoeming van een lid van de raad van toezicht (31476, nr. 4).

(Zie vergadering van 19 november 2008.)

De **voorzitter**: De motie-Willemse-van der Ploeg (31476, nr. 3) is in die zin gewijzigd dat zij thans luidt:

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat cliëntenraden in zorginstellingen beperkt zijn in hun bevoegdheden en geen onafhankelijk budget hebben;

overwegende dat cliëntenraden in zorginstellingen geen instemmingsrecht hebben bij beleidswijzigingen in het kader van overdracht of fusie, analoog aan de Wet medezeggenschap scholen, waarbij een verschil van inzicht uiteindelijk kan worden voorgelegd aan de geschillencommissie;

van oordeel dat een onafhankelijk budget van de cliëntenraad en instemmingsrecht bij overdracht of fusie de invloed van cliënten dusdanig versterkt dat deze rechten snel geregeld moeten worden en dus niet kunnen wachten tot 2011;

roept de regering op om met grote voortvarendheid voor de instellingen voor langdurig verblijf in de voorgenomen Wet cliëntenrechten in de zorg de cliëntenraden recht te geven op:

- een instemmingsrecht, waar het gaat om overdracht of fusie van een instelling met een andere instelling dan wel vaststelling of wijziging van het beleid ter zake;
- een onafhankelijk budget;

roept de regering voorts op, de zorgaanbieders dringend aan te sporen om, vooruitlopend op de voorgenomen Wet cliëntenrechten in de zorg, deze rechten aan hun cliëntenraden toe te kennen,

en gaat over tot de orde van de dag.

Naar mij blijkt, wordt de indiening van deze gewijzigde motie voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 5 (31476).

Ik stel vast dat wij hierover nu kunnen stemmen.

In stemming komt de gewijzigde motie-Willemse-van der Ploeg c.s. (31476, nr. 5).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fractie van de VVD tegen deze gewijzigde motie hebben gestemd en die van de overige fracties ervoor, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Willemse-van der Ploeg c.s. (31476, nr. 4).

De **voorzitter**: Ik constateer dat deze motie met algemene stemmen is aangenomen.

Aan de orde zijn de **stemmingen over moties**, ingediend bij het debat over **het elektronisch patiëntendossier**, te weten:

- de motie-Gerkens over stillegging van de geen-bezwaarprocedure tot de wetsbehandeling van het epd (27529, nr. 45);
- de motie-Koşer Kaya over de patiënt als sleutelbewaarder van zijn eigen gegevens (27529, nr. 46);
- de motie-Vermeij c.s. over een gebruiksvriendelijke mogelijkheid om bezwaar te maken (27529, nr. 47);
- de motie-Omtzigt c.s. over elektronische inzage in het eigen dossier (27529, nr. 48);
- de motie-Agema over schriftelijke toestemming van de patiënt voor het aanmaken van een epd (27529, nr. 49);
- de motie-Agema over het aan het epd verbinden van een persoonlijke pincode (27529, nr. 50).

(Zie vergadering van 19 november 2008.)

In stemming komt de motie-Gerkens (27529, nr. 45).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks, D66, de PvdD, de SGP, de PVV en het lid Verdonk voor deze motie hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Koşer Kaya (27529, nr. 46).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van GroenLinks, D66, de PvdD, de SGP, de PVV en het lid Verdonk voor deze motie hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Vermeij c.s. (27529, nr. 47).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fractie van de PVV tegen deze motie hebben gestemd

Voorzitter

en die van de overige fracties ervoor, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Omtzigt c.s. (27529, nr. 48).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fractie van de SP tegen deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ervoor, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Agema (27529, nr. 49).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fractie van de PVV voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Agema (27529, nr. 50).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fractie van de PVV voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

Aan de orde zijn de **stemmingen over moties**, ingediend bij de **interpellatie-Fritsma over de verstoring van een lampionnenoptocht**, te weten:

- de motie-Fritsma c.s. over zwaardere straffen voor straatterroristen (31782, nr. 1);
- de motie-Fritsma c.s. over het inzetten van het leger in probleemwijken (31782, nr. 2);
- de motie-Fritsma c.s. over het kabinet, dat zich diep dient te schamen (31782, nr. 3).

(Zie vergadering van 19 november 2008.)

In stemming komt de motie-Fritsma c.s. (31782, nr. 1).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fractie van de PVV en het lid Verdonk voor deze motie hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Fritsma c.s. (31782, nr. 2).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fractie van de PVV en het lid Verdonk voor deze motie hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Fritsma c.s. (31782, nr. 3).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fractie van de PVV voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

Aan de orde zijn de **stemmingen** in verband met het wetsvoorstel **Regeling van een tegemoetkoming voor chronisch zieken en gehandicapten (Wet tegemoetkoming chronisch zieken en gehandicapten) (31706)**, en over:

- de motie-Leijten over de fiscale aftrekbaarheid van de aanvullende zorgverzekering (31706, nr. 25);

- de motie-Leijten over behoud van de aftrek voor speciale brillenglazen (31706, nr. 26);
- de motie-Omtzigt c.s. over één webportal voor informatie over de nieuwe regeling (31706, nr. 27);
- de motie-Tang c.s. over registratie van het gebruik van een rolstoel of vergelijkbaar hulpmiddel (31706, nr. 28);
- de motie-Sap c.s. over uitstel van invoering van de Wtgc (31706, nr. 29);
- de motie-Weekers c.s. over de verantwoordelijkheid van de staatssecretaris voor een vlekkeloze uitvoering van de wet (31706, nr. 31).

(Zie vergadering van 19 november 2008.)

De **voorzitter**: Aangezien in de motie-Sap c.s. (31706, nr. 29) wordt gevraagd om uitstel van de invoering van het wetsvoorstel, zal eerst worden gestemd over deze motie alvorens te stemmen over het wetsvoorstel en de overige moties.

In stemming komt de motie-Sap c.s. (31706, nr. 29).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks, D66, de PvdD, de VVD, de PVV en het lid Verdonk voor deze motie hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

Ik geef gelegenheid tot het afleggen van een stemverklaring vooraf.

Mevrouw **Agema** (PVV): Voorzitter. Een betrouwbare overheid legt netjes verantwoording af wanneer zij een regeling schrapt, temeer als die regeling 3,9 miljoen huishoudens treft. Een handige overheid komt niet met een nieuwe regeling die oncontroleerbaar is en die leidt tot talloze conflicten. Deze regering doet dat wel. Een sociale overheid zorgt ervoor dat 65-plussers met hoge zorgkosten en die met de nieuwe regeling ook nog eens de hoogste compensatie krijgen, er met deze wijziging niet 1,1% tot 1,5% op achteruitgaan. Deze regering doet dat wel. Wij zullen daarom tegen aanneming van deze wet stemmen.

In stemming komt het gewijzigde amendement-Omtzigt c.s. (stuk nr. 30) tot het invoegen van artikel 3a.

De **voorzitter**: Ik constateer dat dit gewijzigde amendement met algemene stemmen is aangenomen.

In stemming komt het wetsvoorstel, zoals op onderdelen gewijzigd door de aanneming van het gewijzigde amendement-Omtzigt c.s. (stuk nr. 30).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de PvdA, de ChristenUnie en het CDA voor dit wetsvoorstel hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat het is aangenomen.

In stemming komt de motie-Leijten (31706, nr. 25).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks, de PvdD, de VVD, de

Voorzitter

PVV en het lid Verdonk voor deze motie hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Leijten (31706, nr. 26).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks, D66, de PvdD, de VVD, de PVV en het lid Verdonk voor deze motie hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Omtzigt c.s. (31706, nr. 27).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fractie van de SP tegen deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ervoor, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Tang c.s. (31706, nr. 28).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de PvdA, GroenLinks, de PvdD, de ChristenUnie, de SGP, het CDA, de PVV en het lid Verdonk voor deze motie hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Weekers c.s. (31706, nr. 31).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks, de PvdD, de VVD, de SGP, de PVV en het lid Verdonk voor deze motie hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

Aan de orde zijn de **stemmingen** in verband met het wetsvoorstel **Wijziging van enkele belastingwetten en enige andere wetten (Belastingplan 2009) (31704)**.

(Zie vergadering van 19 november 2008.)

De **voorzitter**: Ik geef gelegenheid tot het afleggen van een stemverklaring vooraf.

De heer **Tony van Dijk** (PVV): Voorzitter. Het kabinet negeert weer de wens van de burger om de belasting op arbeid voor de werkende Nederlanders te verlagen. De Partij voor de Vrijheid wil deze belasting juist verlagen en daarom zal de PVV tegen aanneming van het Belastingplan stemmen.

In stemming komt het nader gewijzigde amendement-Sap (stuk nr. 69, I).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, de PvdA, GroenLinks, D66, de PvdD en de PVV voor dit nader gewijzigde amendement hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat het is aangenomen.

Ik stel vast dat door de aanneming van dit nader gewijzigde amendement de overige op stuk nr. 69 voorkomende nader gewijzigde amendementen als aangenomen kunnen worden beschouwd.

In stemming komt het amendement-Remkes/Irrgang (stuk nr. 35, I).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, D66, de PvdD, de VVD en de PVV voor dit amendement hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat het is verworpen.

Ik stel vast dat door de verwerping van dit amendement de overige op stuk nr. 35 voorkomende amendementen als verworpen kunnen worden beschouwd.

In stemming komt het amendement-Sap (stuk nr. 11, I).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks en de PvdD voor dit amendement hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat het is verworpen.

Ik stel vast dat door de verwerping van dit amendement de overige op stuk nr. 11 voorkomende amendementen als verworpen kunnen worden beschouwd.

In stemming komen de amendementen-Remkes (stuk nrs. 30, I en II).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fractie van de VVD en het lid Verdonk voor deze amendementen hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat zij zijn verworpen.

Ik stel vast dat door de verwerping van deze amendementen het andere op stuk nr. 30 voorkomende amendement als verworpen kan worden beschouwd.

In stemming komt het amendement-Sap (stuk nr. 47, I).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van GroenLinks, D66 en de PvdD voor dit amendement hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat het is verworpen.

Ik stel vast dat door de verwerping van dit amendement de overige op stuk nr. 47 voorkomende amendementen als verworpen kunnen worden beschouwd.

In stemming komt het gewijzigde amendement-Remkes (stuk nr. 39, I).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, de VVD en het lid Verdonk voor dit gewijzigde amendement hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat het is verworpen.

Ik stel vast dat door de verwerping van dit gewijzigde amendement het andere op stuk nr. 39 voorkomende gewijzigde amendement als verworpen kan worden beschouwd.

In stemming komt het amendement-Sap (stuk nr. 12, I).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fractie van GroenLinks voor dit amendement hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat het is verworpen.

Voorzitter

Ik stel vast dat door de verwerping van dit amendement de overige op stuk nr. 12 voorkomende amendementen als verworpen kunnen worden beschouwd.

In stemming komt het amendement-Irrgang (stuk nr. 33, I).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks en de PvdD voor dit amendement hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat het is verworpen.

Ik stel vast dat door de verwerping van dit amendement de overige op stuk nr. 33 voorkomende amendementen als verworpen kunnen worden beschouwd.

In stemming komt het amendement-Van der Vlies (stuk nr. 20).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, de PvdD, de ChristenUnie, de SGP en de PVV voor dit amendement hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat het is verworpen.

In stemming komt het gewijzigde amendement-Cramer c.s. (stuk nr. 70, I).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de PvdA, GroenLinks, D66, de PvdD, de ChristenUnie, de SGP en het CDA voor dit gewijzigde amendement hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat het is aangenomen.

Ik stel vast dat door de aanneming van dit gewijzigde amendement de overige op stuk nr. 70 voorkomende gewijzigde amendementen als aangenomen kunnen worden beschouwd.

In stemming komt het gewijzigde amendement-Tang/Cramer (stuk nr. 74, I).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, de PvdA, GroenLinks, de PvdD, de ChristenUnie, de SGP en het CDA voor dit gewijzigde amendement hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat het is aangenomen.

Ik stel vast dat door de aanneming van dit gewijzigde amendement het andere op stuk nr. 74 voorkomende gewijzigde amendement als aangenomen kan worden beschouwd.

In stemming komt het gewijzigde amendement-Omtzigt/Cramer (stuk nr. 60).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, de PvdA, GroenLinks, de PvdD, de ChristenUnie, de SGP, het CDA, de PVV en het lid Verdonk voor dit gewijzigde amendement hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat het is aangenomen.

In stemming komt het amendement-Sap (stuk nr. 23).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van GroenLinks en de PvdD voor dit amendement hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat het is verworpen.

In stemming komt het gewijzigde amendement-Remkes (stuk nr. 42, I).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fractie van de VVD en het lid Verdonk voor dit gewijzigde amendement hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat het is verworpen.

Ik stel vast dat door de verwerping van dit gewijzigde amendement de overige op stuk nr. 42 voorkomende gewijzigde amendementen als verworpen kunnen worden beschouwd.

In stemming komt het gewijzigde amendement-Remkes (stuk nr. 43, I).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fractie van de VVD en het lid Verdonk voor dit gewijzigde amendement hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat het is verworpen.

Ik stel vast dat door de verwerping van dit gewijzigde amendement het andere op stuk nr. 43 voorkomende gewijzigde amendement als verworpen kan worden beschouwd.

In stemming komt het amendement-Sap (stuk nr. 10).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van GroenLinks en de PvdD voor dit amendement hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat het is verworpen.

In stemming komt het amendement-Irrgang/Poppe (stuk nr. 32).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks en het lid Verdonk voor dit amendement hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat het is verworpen.

In stemming komt het amendement-Irrgang (stuk nr. 36, I).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fractie van de SP voor dit amendement hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat het is verworpen.

Ik stel vast dat door de verwerping van dit amendement de overige op stuk nr. 36 voorkomende amendementen als verworpen kunnen worden beschouwd.

In stemming komt het amendement-Remkes (stuk nr. 17, I).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, de VVD en het lid Verdonk voor dit amendement hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat het is verworpen.

Ik stel vast dat door de verwerping van dit amendement het andere op stuk nr. 17 voorkomende amendement als verworpen kan worden beschouwd.

In stemming komt het amendement-Cramer/Omtzigt (stuk nr. 50).

Voorzitter

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, de PvdA, GroenLinks, D66, de PvdD, de ChristenUnie, de SGP en het CDA voor dit amendement hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat het is aangenomen.

Ik geef gelegenheid tot het afleggen van een stemverklaring vooraf.

Mevrouw **Sap** (GroenLinks): Voorzitter. Bij de behandeling van het Belastingplan hebben wij aangegeven dat het Belastingplan voor ons niet groen en sociaal genoeg was en dat wij er niet voor zouden kunnen stemmen als een aantal van onze amendementen niet aangenomen zouden worden. Twee belangrijke amendementen van ons zijn zojuist aangenomen: het amendement met de collega's Cramer en Tang, waardoor wij iets meer gaan doen aan de oldtimers en de milieuvervuiling ten gevolge van die oldtimers, en een amendement van onszelf, waarmee wij de alleenstaande ouders volgend jaar iets meer ontzien ten laste van een heel klein offer van tweeverdieners en alleenverdieners. Wij zijn blij dat die twee amendementen zijn aangenomen. Wij vinden nog steeds dat het eigenlijk nog beter kan. Het is met de hakken over de sloot, maar wij zullen nu voor het wetsvoorstel stemmen.

De heer **Wilders** (PVV): Voorzitter. De PVV-fractie wenst geacht te worden voor het amendement-Cramer/Omtzigt op stuk nr. 50 te hebben gestemd.

De **voorzitter**: Dat amendement was aangenomen en blijft aangenomen, maar er komt bij dat u ervoor hebt gestemd.

In stemming komt het wetsvoorstel, zoals op onderdelen gewijzigd door de aanneming van de nader gewijzigde amendementen-Sap (stuk nrs. 69, I tot en met VIII), de gewijzigde amendementen-Cramer c.s. (stuk nrs. 70, I tot en met III), de gewijzigde amendementen-Tang/Cramer (stuk nrs. 74, I en II), het gewijzigde amendement-Omtzigt/Cramer (stuk nr. 60) en het amendement-Cramer/Omtzigt (stuk nr. 50).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de PvdA, GroenLinks, D66, de PvdD, de ChristenUnie, de SGP en het CDA voor dit wetsvoorstel hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat het is aangenomen.

Aan de orde zijn de **stemmingen** in verband met het wetsvoorstel **Wijziging van enkele belastingwetten en enige andere wetten (Overige fiscale maatregelen 2009) (31705)**.

(Zie vergadering van 19 november 2008.)

In stemming komt het amendement-Remkes (stuk nr. 13).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fractie van de VVD en het lid Verdonk voor dit

amendement hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat het is verworpen.

In stemming komt het amendement-Remkes (stuk nr. 10).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van GroenLinks, D66, de PvdD, de VVD, de PVV en het lid Verdonk voor dit amendement hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat het is verworpen.

In stemming komt het amendement-Remkes (stuk nr. 12, I).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van D66, de PvdD, de VVD, de SGP, de PVV en het lid Verdonk voor dit amendement hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat het is verworpen.

Ik stel vast dat door de verwerping van dit amendement de overige op stuk nr. 12 voorkomende amendementen als verworpen kunnen worden beschouwd.

In stemming komt het amendement-Remkes (stuk nr. 11).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de VVD en het lid Verdonk voor dit amendement hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat het is verworpen.

In stemming komt het amendement-Remkes (stuk nr. 14).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks, D66, de PvdD, de VVD, de PVV en het lid Verdonk voor dit amendement hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat het is verworpen.

In stemming komt het amendement-Omtzigt/Tang (stuk nr. 17).

De **voorzitter**: Ik constateer dat dit amendement met algemene stemmen is aangenomen.

In stemming komt het wetsvoorstel, zoals op onderdelen gewijzigd door de aanneming van het amendement-Omtzigt/Tang (stuk nr. 17).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fractie van de VVD tegen dit wetsvoorstel hebben gestemd en die van de overige fracties ervoor, zodat het is aangenomen.

Aan de orde zijn de **stemmingen** in verband met het wetsvoorstel **Wijziging van enkele belastingwetten en enige andere wetten (Fiscale Onderhoudswet 2009) (31717)**.

(Zie vergadering van 19 november 2008.)

De **voorzitter**: Ik constateer dat dit wetsvoorstel met algemene stemmen is aangenomen.

Aan de orde zijn de **stemmingen over moties**, ingediend bij de behandeling van **het wetsvoorstel Wijziging van enkele belastingwetten en enige andere wetten (Belastingplan 2009) (31704)**, **het wetsvoorstel Wijziging van enkele belastingwetten en enige andere wetten (Overige fiscale maatregelen 2009) (31705)** en **het wetsvoorstel Wijziging van enkele belastingwetten en enige andere wetten (Fiscale Onderhoudswet 2009) (31717)**, te weten:

- de motie-Sap over de toezending van de vergroeningsbrief uiterlijk mei 2009 (31704, nr. 48);
- de motie-Tang over onderzoek naar verlaging van het aantal fouten en correcties bij toeslagen (31704, nr. 49);
- de motie-Tang over het niet fiscaal ontmoedigen van sparen (31704, nr. 51);
- de motie-Tony van Dijck over verlaging van het belastingtarief van de tweede schijf (31704, nr. 52);
- de motie-Cramer/Tang over een heffing op brommers (31704, nr. 53);
- de motie-Cramer over de invoering van een tarief voor stakingswinst (31704, nr. 55);
- de motie-Cramer over vergroening van het lastenkader (31704, nr. 56);
- de motie-Omtzigt/Cramer over een specifiek nut beogende instelling (31704, nr. 57);
- de motie-Omtzigt/Tang over gebruikmaking van DigiD en eNIK door belastingplichtigen in het buitenland (31704, nr. 58);
- de motie-Omtzigt c.s. over harmonisatie van loonbegrippen (31704, nr. 59);
- de motie-Remkes/Tang over uitbreiding van de mogelijkheden van banksparen (31704, nr. 61);
- de motie-Remkes over opschorting van het opzeggen van de autodealerregeling (31704, nr. 62);
- de motie-Remkes over de effecten van de grondslagwijziging van de bpm (31704, nr. 63);
- de motie-Koşer Kaya over een leefvormneutraal belastingstelsel (31704, nr. 64);
- de motie-Koşer Kaya/Remkes over proportionaliteit bij het heffen van rente (31704, nr. 65);
- de motie-Van der Vlies over een heffing op vuurwerk (31704, nr. 66).

(Zie vergadering van 19 november 2008.)

De **voorzitter**: Op verzoek van mevrouw Koşer Kaya stel ik voor, haar moties (31704, nrs. 64 en 65) van de agenda af te voeren.

Daartoe wordt besloten.

De **voorzitter**: De motie-Tang (31704, nr. 51) is in die zin gewijzigd dat zij thans luidt:

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat een euro op een spaarrekening in waarde daalt door inflatie en vermogensrendementsheffing;

overwegende dat mensen meer vertrouwen op een spaarrekening en het rendement daarop naarmate hun vermogen kleiner is;

van mening dat het belangrijk is dat sparen fiscaal niet ontmoedigd wordt;

verzoekt de regering om te onderzoeken of het gemiddelde rendement lager is naarmate vermogen op spaarrekeningen staat in plaats van via andere beleggingsmogelijkheden wordt belegd;

verzoekt de regering, voor 1 april 2009 te komen met voorstellen om zeker bij gebleken ongelijkheid tussen diverse beleggingsmogelijkheden het sparen via een spaarrekening niet fiscaal te ontmoedigen,

en gaat over tot de orde van de dag.

Naar mij blijkt, wordt de indiening van deze gewijzigde motie voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 75 (31704).

Ik stel vast dat wij hierover nu kunnen stemmen.

In stemming komt de motie-Sap (31704, nr. 48).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, de PvdA, GroenLinks, D66, de PvdD, de ChristenUnie en de SGP voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Tang (31704, nr. 49).

De **voorzitter**: Ik constateer dat deze motie met algemene stemmen is aangenomen.

In stemming komt de gewijzigde motie-Tang (31704, nr. 75).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de PvdA, GroenLinks, de PvdD, de ChristenUnie, de SGP, het CDA en het lid Verdonk voor deze gewijzigde motie hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Tony van Dijck (31704, nr. 52).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fractie van de PVV voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Cramer/Tang (31704, nr. 53).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de PvdA, GroenLinks, D66, de PvdD, de ChristenUnie en de SGP voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Cramer (31704, nr. 55).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van

Voorzitter

de fracties van GroenLinks, D66, de PvdD, de VVD, de ChristenUnie, de SGP, het CDA, de PVV en het lid Verdonk voor deze motie hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Cramer (31704, nr. 56).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, de PvdA, GroenLinks, D66, de PvdD, de ChristenUnie, de SGP en het CDA voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Omtzigt/Cramer (31704, nr. 57).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fractie van de PVV tegen deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ervoor, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Omtzigt/Tang (31704, nr. 58).

De **voorzitter**: Ik constateer dat deze motie met algemene stemmen is aangenomen.

In stemming komt de motie-Omtzigt c.s. (31704, nr. 59).

De **voorzitter**: Ik constateer dat deze motie met algemene stemmen is aangenomen.

In stemming komt de motie-Remkes/Tang (31704, nr. 61).

De **voorzitter**: Ik constateer dat deze motie met algemene stemmen is aangenomen.

In stemming komt de motie-Remkes (31704, nr. 62).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de VVD, de PVV en het lid Verdonk voor deze motie hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Remkes (31704, nr. 63).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de VVD, de PVV en het lid Verdonk voor deze motie hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Van der Vlies (31704, nr. 66).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van GroenLinks, de PvdD, de ChristenUnie en de SGP voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

Mevrouw **Sap** (GroenLinks): Voorzitter. Nu mijn motie over de vergroeningsbrief is aangenomen, wil ik graag weten hoe de staatssecretaris die gaat uitvoeren.

De **voorzitter**: Wij zullen het stenogram van dit gedeelte van de vergadering doorgeleiden naar het kabinet.

Aan de orde zijn de **stemmingen over moties**, ingediend bij het debat over **voedselzekerheid in ontwikkelingslanden**, te weten:

- de motie-Van Gent c.s. over borgen door ontwikkelingslanden van hun eigen voedselzekerheid (31250, nr. 40);
- de motie-Ferrier/Waalkens over het betrekken van ondervoeding en voedingswaarde bij het voedselzekerheidsbeleid (31250, nr. 41).

(Zie vergadering van 20 november 2008.)

De **voorzitter**: De motie-Ferrier/Waalkens (31250, nr. 41) is in die zin gewijzigd dat zij thans ook is ondertekend door het lid Voordewind. Naar mij blijkt, wordt de indiening van deze gewijzigde motie voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 43 (31250).

Ik stel vast dat wij hierover nu kunnen stemmen.

In stemming komt de motie-Van Gent c.s. (31250, nr. 40).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks, D66, de PvdD, de ChristenUnie en de SGP voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de gewijzigde motie-Ferrier c.s. (31250, nr. 43).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, de PvdA, GroenLinks, D66, de PvdD, de VVD, de ChristenUnie, de SGP en het CDA voor deze gewijzigde motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

Aan de orde is de **stemming over een motie**, ingediend bij het debat over **de IOB-evaluatie van het Afrikabeleid**, te weten:

- de motie-Boekestijn c.s. over een parlementair onderzoek naar de evaluatiepraktijk van het ministerie van Buitenlandse Zaken (29237, nr. 82).

(Zie vergadering van 20 november 2008.)

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de VVD, de PVV en het lid Verdonk voor deze motie hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

Aan de orde is de **stemming over een motie**, ingediend bij **de interpellatie-Graus over de stijging van de energienota**, te weten:

- de motie-Graus over de leveringszekerheid en betaalbaarheid van energie (31783, nr. 1).

(Zie vergadering van 20 november 2008.)

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fractie van de PVV en het lid Verdonk voor deze motie hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

Aan de orde zijn de **stemmingen over moties**, ingediend bij de behandeling van het wetsvoorstel **Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (XI) en van de begrotingsstaat van het Waddenfonds voor het jaar 2009 (31700-XI)**, te weten:

- de motie-Van Leeuwen over de capaciteit van afdelingen Ruimtelijke Ordening bij provincies en gemeenten (31700-XI, nr. 21);
- de motie-Van Leeuwen over inzetbaarheid van het grondeigendom van Fortis Vastgoed (31700-XI, nr. 22);
- de motie-Van Leeuwen over tegengaan van grondspeculatie en kostenopdriving (31700-XI, nr. 23);
- de motie-Van Leeuwen over projecten die door projectontwikkelaars worden uitgesteld (31700-XI, nr. 24);
- de motie-Van Heugten/Vermeij over een ruimtelijk plan voor een Olympische hoofdstructuur (31700-XI, nr. 25);
- de motie-Neppéus over de gevolgen van de aanwijzing van Natura 2000-gebieden op bestemmingenniveau (31700-XI, nr. 27);
- de motie-Neppéus over prioriteit voor doorbraaktechnologieën voor energietransitie en verbetering van de energie-efficiency (31700-XI, nr. 28);
- de motie-Vermeij c.s. over robuuste financiering voor herstructurering van verouderde bedrijventerreinen (31700-XI, nr. 29);
- de motie-Vermeij c.s. over technische oplossingen ter vermindering van radarverstoring (31700-XI, nr. 30);
- de motie-Vermeij c.s. over het expliciet opnemen van schoolpleinen in het Activiteitenbesluit (31700-XI, nr. 31);
- de motie-Madlener over een ontwikkelingsvisie voor het Groene Hart (31700-XI, nr. 32);
- de motie-Madlener/Vermeij over betaalbare vrije kavels in de Randstad (31700-XI, nr. 33);
- de motie-Madlener over diversiteit van nieuwbouwwoningen (31700-XI, nr. 34);
- de motie-Wiegman-van Meppelen Scheppink over normerende werking van de rapportage over broeikasgassen (31700-XI, nr. 36);
- de motie-Vendrik c.s. over een nieuwe tussenstand-rapportage over de voortgang met Schoon en Zuinig (31700-XI, nr. 38);
- de motie-Vendrik c.s. over een maximale norm voor de uitstoot van broeikasgassen (31700-XI, nr. 39);
- de motie-Vendrik/Van der Ham over de CO₂-reductie door de kilometerbeprijzing in 2020 (31700-XI, nr. 40);
- de motie-Van der Ham over één methodiek voor de prijszetting voor bedrijfsontwikkeling (31700-XI, nr. 41);
- de motie-Van der Ham c.s. over binnenstedelijk bouwen niet ten koste laten gaan van binnenstedelijk groen (31700-XI, nr. 42);
- de motie-Van der Staaij c.s. over wegnemen van de onevenwichtigheid bij herstructurering van bedrijventerreinen (31700-XI, nr. 43);
- de motie-Poppe/Vendrik over het jaarlijks vaststellen van het aantal te verwezenlijken saneringen (31700-XI, nr. 44);
- de motie-Poppe/Vendrik over het jaarlijks vaststellen van de saneringsdoelen voor asbest (31700-XI, nr. 45);
- de motie-Poppe/Vendrik over het oprichten van een asbestteam (31700-XI, nr. 46);
- de motie-Poppe/Vendrik over het in beslag nemen van onderschepte afvaltransporten (31700-XI, nr. 47);

- de motie-Poppe/Vendrik over staken van de bezuiniging op menskracht bij de VROM Inspectie (31700-XI, nr. 48);
- de motie-Spies c.s. over afspraken met de branche over stille banden (31700-XI, nr. 50);
- de motie-Spies c.s. over een nieuwe bestemming voor het budget voor de subsidie voor roetfilters (31700-XI, nr. 51);
- de motie-Spies c.s. over een budget voor ondersteuning van de expeditie Himalaya Alert (31700-XI, nr. 52);
- de motie-Spies c.s. over het aansluiten van de criteria voor duurzaam inkopen bij gangbare keurmerken (31700-XI, nr. 53);
- de motie-Ouwehand/Vendrik over concrete doelstellingen voor verduurzaming van de eiwitconsumptie (31700-XI, nr. 54);
- de motie-Ouwehand c.s. over het nader uitwerken van het principe "de vervuiler betaalt" (31700-XI, nr. 55);
- de motie-Ouwehand c.s. over verkleining van de ecologische voetafdruk (31700-XI, nr. 56);
- de motie-Ouwehand c.s. over de informatievoorziening rondom bouwplannen (31700-XI, nr. 57);
- de motie-Ouwehand/Vendrik over het waarborgen van de belangen van natuur en milieu (31700-XI, nr. 58).

(Zie vergadering van 20 november 2008.)

De **voorzitter**: Op verzoek van mevrouw Ouwehand stel ik voor, haar motie (31700-XI, nr. 57) van de agenda af te voeren.

Daartoe wordt besloten.

De **voorzitter**: De motie-Neppéus (31700-XI, nr. 27) is in die zin gewijzigd dat zij thans luidt:

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat de gevolgen van de implementatie van de Richtlijn Luchtkwaliteit een reeds ernstige belemmering vormen in de ontwikkeling van ruimtelijke projecten in Nederland;

overwegende dat met de vaststelling van de instandhoudingsdoelstellingen in het kader van Natura 2000 het effect van luchtkwaliteit een extra rol gaat spelen bij de besluitvorming over de ontwikkeling en het voortbestaan van ruimtelijke bestemmingen;

overwegende dat hierbij moet worden aangetoond dat mogelijke significante negatieve effecten van onder andere te ontwikkelen infrastructuur, woningbouw en bedrijfsactiviteiten op de instandhoudingsdoelstellingen van een Natura 2000-gebied uitgesloten zijn;

constaterende dat uit recente jurisprudentie is gebleken dat een juridisch houdbare onderbouwing voor een positieve uitkomst van deze toetsing met de huidige stand der kennis veelal niet is te geven;

verzoekt de regering, de Kamer binnen zes maanden te

Voorzitter

informerend over de gevolgen van de aanwijzing van Natura 2000-gebieden voor de ruimtelijke ontwikkeling en inrichting van Nederland op bestemmingenniveau, en hoe zij erin voorziet vergaande negatieve gevolgen te voorkomen,

en gaat over tot de orde van de dag.

Naar mij blijkt, wordt de indiening van deze gewijzigde motie voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 59 (31700-XI).

De motie-Wiegman-van Meppelen Scheppink (31700-XI, nr. 36) is in die zin gewijzigd dat zij thans luidt:

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat het kabinet de Nederlandse uitstoot van broeikasgassen wil reduceren tot 209 megaton in 2011 en 150 megaton in 2020 (de "30% doelstelling");

constaterende dat hiervoor een structurele neerwaartse trend nodig is van de uitstoot van broeikasgassen in Nederland;

constaterende dat het werkprogramma Schoon en Zuinig voorziet in een heldere monitoringsystematiek en het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) jaarlijks een rapportage zal uitbrengen over de uitstoot van broeikasgassen en het te verwachten effect van klimaatmaatregelen;

verzoekt de regering, volgend jaar bij Prinsjesdag de gegevens uit deze monitoring transparant te presenteren en er een normerende werking van uit te laten gaan in lijn met de doelstellingen per sector richting de verantwoordelijke departementen voor het bereiken van een structurele neerwaartse trend in de uitstoot van broeikasgassen in Nederland,

en gaat over tot de orde van de dag.

Naar mij blijkt, wordt de indiening van deze gewijzigde motie voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 60 (31700-XI).

Ik stel vast dat wij hierover nu kunnen stemmen.

In stemming komt de motie-Van Leeuwen (31700-XI, nr. 21).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks, D66 en de PvdD voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Van Leeuwen (31700-XI, nr. 22).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks en de PvdD voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Van Leeuwen (31700-XI, nr. 23).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks en de PvdD voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Van Leeuwen (31700-XI, nr. 24).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks, de PvdD en de PVV voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Van Heugten/Vermeij (31700-XI, nr. 25).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de PvdA, GroenLinks, D66, de VVD, de ChristenUnie, het CDA en het lid Verdonk voor deze motie hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de gewijzigde motie-Neppéus (31700-XI, nr. 59).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de PvdA, de VVD, de ChristenUnie, de SGP, het CDA, de PVV en het lid Verdonk voor deze gewijzigde motie hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Neppéus (31700-XI, nr. 28).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, de PvdA, de PvdD, de VVD, de ChristenUnie, de SGP, het CDA en het lid Verdonk voor deze motie hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Vermeij c.s. (31700-XI, nr. 29).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, de PvdA, GroenLinks, D66, de PvdD, de ChristenUnie, de SGP en het CDA voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Vermeij c.s. (31700-XI, nr. 30).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, de PvdA, GroenLinks, D66, de PvdD, de ChristenUnie, de SGP en het CDA voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Vermeij c.s. (31700-XI, nr. 31).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fractie van de VVD tegen deze motie hebben gestemd

Voorzitter

en die van de overige fractie ervoor, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Madlener (31700-XI, nr. 32).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fractie van de PVV voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Madlener/Vermeij (31700-XI, nr. 33).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fractie van de SP tegen deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ervoor, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Madlener (31700-XI, nr. 34).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks, de PvdD, de SGP, het CDA, de PVV en het lid Verdonk voor deze motie hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de gewijzigde motie-Wiegman-van Meppelen Scheepink (31700-XI, nr. 60).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, de PvdA, D66, de PvdD, de ChristenUnie, de SGP en het CDA voor deze gewijzigde motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Vendrik c.s. (31700-XI, nr. 38).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks, D66, de PvdD en de SGP voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Vendrik c.s. (31700-XI, nr. 39).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van GroenLinks, D66 en de PvdD voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Vendrik/Van der Ham (31700-XI, nr. 40).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks, D66 en de PvdD voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Van der Ham (31700-XI, nr. 41).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, de PvdA, GroenLinks, D66, de PvdD, de VVD en de SGP voor deze motie hebben

gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Van der Ham c.s. (31700-XI, nr. 42).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, de PvdA, GroenLinks, D66, de PvdD, de ChristenUnie, de SGP en de PVV voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Van der Staaij c.s. (31700-XI, nr. 43).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van GroenLinks, D66, de PvdD, de VVD, de ChristenUnie, de SGP en het CDA voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Poppe/Vendrik (31700-XI, nr. 44).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks en de PvdD voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Poppe/Vendrik (31700-XI, nr. 45).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks en de PvdD voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Poppe/Vendrik (31700-XI, nr. 46).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks, D66 en de PvdD voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Poppe/Vendrik (31700-XI, nr. 47).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks en de PvdD voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Poppe/Vendrik (31700-XI, nr. 48).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks, de PvdD en de SGP voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Spies c.s. (31700-XI, nr. 50).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, de PvdA, GroenLinks, D66, de PvdD, de VVD, de ChristenUnie, de SGP en het CDA voor

Voorzitter

deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Spies c.s. (31700-XI, nr. 51).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, de PvdA, GroenLinks, D66, de PvdD, de ChristenUnie, de SGP en het CDA voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Spies c.s. (31700-XI, nr. 52).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de PvdA, D66, de ChristenUnie en het CDA voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Spies c.s. (31700-XI, nr. 53).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fractie van de PVV tegen deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ervoor, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Ouwehand/Vendrik (31700-XI, nr. 54).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks en de PvdD voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Ouwehand c.s. (31700-XI, nr. 55).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van GroenLinks, de PvdD en D66 voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Ouwehand c.s. (31700-XI, nr. 56).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van GroenLinks, D66 en de PvdD voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Ouwehand/Vendrik (31700-XI, nr. 58).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks, D66 en de PvdD voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

Aan de orde is de **stemming over een aangehouden motie**, ingediend bij de behandeling van het wetsvoorstel **Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (XVI) voor het jaar 2009 (31700-XVI)**, te weten:

- de motie-Ouwehand over een nulmeting van het aantal vegetariërs, veganisten en vleesverlaters (31700-XVI, nr. 69).

(Zie vergadering van 5 november 2008.)

De **voorzitter**: De motie-Ouwehand (31700-XVI, nr. 69) is in die zin gewijzigd dat zij thans luidt:

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat het voorkomen van overconsumptie van dierlijke eiwitten een belangrijke bijdrage kan leveren aan de volksgezondheid en de uitstoot van broeikasgassen terug kan dringen;

van mening dat betrouwbare cijfers over de eiwitconsumptie een voorwaarde vormen voor het meten van de effecten van beleidsmaatregelen op het terrein van voeding en duurzaamheid;

verzoekt de regering, een nulmeting uit te voeren naar de huidige eiwitconsumptie in Nederland en daarbij onderscheid te maken naar de verdeling tussen plantaardige en dierlijke eiwitten in relatie tot de richtlijnen van de Gezondheidsraad voor goede voeding,

en gaat over tot de orde van de dag.

Naar mij blijkt, wordt de indiening van deze gewijzigde motie voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 91 (31700-XVI).

Op verzoek van mevrouw Ouwehand stel ik voor, haar gewijzigde motie (31700-XVI, nr. 91) opnieuw van de agenda af te voeren.

Daartoe wordt besloten.

Aan de orde is de **stemming over een aangehouden motie**, ingediend bij het debat over de **voortgangsrapportage Schoon en Zuinig**, te weten:

- de motie-Van der Ham c.s. over het doorrekenen van de investeringen in klimaat- en energiebeleid door het Planbureau voor de Leefomgeving (31209, nr. 49).

(Zie notaoverleg van 3 november 2008.)

De **voorzitter**: Ik constateer dat het lid Verdonk tegen deze motie heeft gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ervoor, zodat zij is aangenomen.

Aan de orde zijn de **stemmingen over moties**, ingediend bij het debat over **mensenhandel**, te weten:

- de motie-De Pater-van der Meer c.s. over artsen die medische ingrepen verrichten zonder autonome beslissing van de patiënt (28638, nr. 37);
- de motie-Teeven/De Roon over het niet instellen van een reflectieperiode op Schiphol (28638, nr. 38).

(Zie vergadering van 20 november 2008.)

In stemming komt de motie-De Pater-van der Meer c.s. (28638, nr. 37).

Voorzitter

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fractie van D66 tegen deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ervoor, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Teeven/De Roon (28638, nr. 38).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de VVD, de PVV en het lid Verdonk voor deze motie hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

Aan de orde zijn de **stemmingen over moties**, ingediend bij het debat over **de activiteiten van Marokkaanse inlichtingendiensten in Nederland**, te weten:

- de motie-Griffith over migrantengroepen die kwetsbaar zijn voor ongewenste inmenging (28844, nr. 27);
- de motie-Griffith over een Europese aanpak van ongewenste inmenging (28844, nr. 28);
- de motie-Karabulut over het bij het komend bezoek aan Marokko aan de orde stellen van ongewenste beïnvloeding (28844, nr. 29);
- de motie-Karabulut over ongewenste beïnvloeding van Nederlandse imams (28844, nr. 30);
- de motie-Fritsma over het ontheffen uit hun functie van 9 imams (28844, nr. 31).

(Zie vergadering van 20 november 2008.)

De **voorzitter**: Aangezien de motie-Karabulut (28844, nr. 29) is ingetrokken, maakt zij geen onderwerp van behandeling meer uit.

In stemming komt de motie-Griffith (28844, nr. 27).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, de PvdA, GroenLinks, D66, de VVD, de ChristenUnie, de SGP, het CDA en de PVV voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Griffith (28844, nr. 28).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks, de VVD en het CDA voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

Mevrouw **Koşer Kaya** (D66): De fractie van D66 wenst geacht te worden voor de motie-Griffith op stuk nr. 27 te hebben gestemd.

De **voorzitter**: Dit verandert de uitslag niet.

In stemming komt de motie-Karabulut (28844, nr. 30).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, de PvdD, de SGP, de PVV en het lid Verdonk voor deze motie hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Fritsma (28844, nr. 31).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fractie van de PVV voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

Aan de orde zijn de **stemmingen over aangehouden moties**, ingediend bij de behandeling van het wetsvoorstel **Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (XVI) voor het jaar 2009 (31700-XVI)**, te weten:

- de motie-Ouwehand over een ethisch afwegingskader inzake dierexperimenten (31700-XVI, nr. 63);
- de motie-Ouwehand over waarborging van de onafhankelijkheid van de Dierexperimentencommissie (31700-XVI, nr. 64);
- de motie-Ouwehand over onderzoek naar de meest optimale DEC-structuur (31700-XVI, nr. 65).

(Zie vergadering van 5 november 2008.)

In stemming komt de motie-Ouwehand (31700-XVI, nr. 63).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks, D66 en de PvdD voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Ouwehand (31700-XVI, nr. 64).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks, D66 en de PvdD voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Ouwehand (31700-XVI, nr. 65).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks, D66, de PvdD en de VVD voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

Aan de orde is de **stemming over een aangehouden motie**, ingediend bij het debat over **vrije prijsvorming ziekenhuiszorg**, te weten:

- de motie-Agema over afschaffing van de numerus fixus (29248, nr. 60).

De **voorzitter**: De motie-Agema (29248, nr. 60) is in die zin gewijzigd dat zij thans luidt:

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat het voor de kwaliteit en continuïteit van de zorg van belang is als er sprake is van een ruim aanbod van zorgaanbieders;

Voorzitter

overwegende dat we tekorten op de arbeidsmarkt in de toekomst moeten voorkomen;

constaterende dat het aanbod van zorgaanbieders kunstmatig laag wordt gehouden door een door de overheid opgelegde beperking van de instroom van studenten geneeskunde;

verzoekt de regering, de numerus fixus af te schaffen, en gaat over tot de orde van de dag.

Naar mij blijkt, wordt de indiening van deze gewijzigde motie voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 72 (29248).

Op verzoek van mevrouw Agema stel ik voor, deze gewijzigde motie opnieuw van de agenda af te voeren.

Daartoe wordt besloten.

Aan de orde zijn de **stemmingen over moties**, ingediend bij het debat over **de JSF**, te weten:

- de motie-Van Velzen over het niet nemen van het besluit tot aanschaf van JSF-toestellen in februari 2009 (26488, nr. 111);
- de motie-Van Velzen over het geluidsniveau als zwaarwegend criterium (26488, nr. 112);
- de motie-Van Velzen/Brinkman over opschorting van het besluit over de vervanging van de F-16 is genomen (26488, nr. 113);
- de motie-Pechtold over extra tijd voor kandidaat-producenten voor een simulatie (26488, nr. 114);
- de motie-Pechtold over het geluidsaspect als onderdeel van een kwalitatieve vergelijking (26488, nr. 115);
- de motie-Brinkman over uitstel van de beslissing over aanschaf tot er een goede kandidaat beschikbaar is (26488, nr. 117).

(Zie vergadering van 30 oktober 2008.)

De **voorzitter**: De motie-Van Velzen (26488, nr. 112) is in die zin gewijzigd dat zij thans luidt:

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat in de vragenlijst zoals die in 1999 is voorgelegd aan de producenten van de verschillende kandidaten voor de vervanging van de F-16 expliciet stond dat geluidsniveau cruciaal is in een dichtbevolkt land als Nederland;

verzoekt de regering, in de huidige kandidaten-vergelijking het geluidsniveau van de kandidaat als criterium op te nemen,

en gaat over tot de orde van de dag.

Naar mij blijkt, wordt de indiening van deze gewijzigde motie voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 123 (26488).

Ik stel vast dat wij hierover nu kunnen stemmen.

In stemming komt de motie-Van Velzen (26488, nr. 111).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks, de PvdD, de PVV en het lid Verdonk voor deze motie hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de gewijzigde motie-Van Velzen (26488, nr. 123).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks, D66, de PvdD en de PVV voor deze gewijzigde motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Van Velzen/Brinkman (26488, nr. 113).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks, de PvdD, de PVV en het lid Verdonk voor deze motie hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Pechtold (26488, nr. 114).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, GroenLinks, D66, de PvdD, de PVV en het lid Verdonk voor deze motie hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Pechtold (26488, nr. 115).

De **voorzitter**: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de SP, de PvdA, GroenLinks, D66, de PvdD, de PVV en het lid Verdonk voor deze motie hebben gestemd en de aanwezige leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

De heer **Pechtold** (D66): Voorzitter. Nu mijn motie over het geluidsaspect is aangenomen, verneem ik graag in de reeds toegezegde brief van de staatssecretaris hoe hij met dit aspect omgaat.

De **voorzitter**: Wij zullen het stenogram van dit gedeelte van de vergadering doorgeleiden naar het kabinet.

In stemming komt de motie-Brinkman (26488, nr. 117).

De heer **Vendrik** (GroenLinks): Voorzitter. Bij ons op de lijst staat geen motie op stuk nr. 117.

Mevrouw **Van Velzen** (SP): Bij ons staat die er ook niet op.

De **voorzitter**: Hij staat op de laatste lijst, die om 13.45 uur is verspreid.

De heer **Van der Ham** (D66): Voorzitter. Ik verzoek u om bij een volgende stemming de motie die nu nog op die lijst staat in stemming te brengen, want wij hebben deze

Voorzitter

motie ook niet op onze stemmingslijst staan. Misschien is dat onze schuld, maar dat doet geen recht aan de moties.

De **voorzitter**: Ik constateer dat daar geen bezwaar tegen is van de kant van de PVV-fractie, die deze motie voor de stemming had aangemeld. Wij zullen haar bij de volgende stemmingen opnieuw in stemming brengen.

Daartoe wordt besloten.

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.

Aan de orde is de behandeling van:

- **het wetsvoorstel Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (XV) voor het jaar 2009 (31700-XV);**

- **het wetsvoorstel Vaststelling van de begrotingsstaat van het Spaarfonds AOW (E) voor het jaar 2009 (31700-E).**

De algemene beraadslaging wordt geopend.

De **voorzitter**: Ik heb nog niet van alle fracties gehoord hoe zij hun spreektijd willen verdelen over de eerste en tweede termijn. Misschien kunnen zij mij dat even zeggen voor zij beginnen.

De heer **Ulenbelt** (SP): Voorzitter. "Uw stelsel, mijne heren, uw stelsel is langzamerhand vermolmd en verrot." Minister Donner opende met deze woorden het congres van de metaalwerkgevers. Hij dacht dat zijn toehoorders dat wel een treffend citaat zouden vinden in verband met de bankencrisis. Inderdaad, het is een treffend citaat. Marktfundamentalisten die niet blind zijn, zien nu toch wel dat het neoliberalisme heeft gefaald. Dat zouden toch ook de liberalen, de neoliberalen en de sociaal-liberalen in deze Kamer moeten zien.

Het citaat over het vermolmd en rotte stelsel is van Troelstra, uit 1918. De crisis leidde toen tot ingrijpende maatregelen. Toen zag de minister van sociale zaken de urgentie in en kwam met verregaande sociale hervormingen. Mijn vraag is of deze minister intussen de ernst van deze crisis inziet. Hij gaat terug naar een citaat uit 1918, maar hij had heel wat dichterbij huis kunnen blijven, bij de grondlegger van dit kabinet Wijffels. Hij ziet een einde komen aan wat hij noemt "de roofpartij van het harde Wallstreetkapitalisme". Het fundamentalistische kapitalisme gaat ten onder, zegt hij. Laten wij geen moeite doen om het op te lappen, zegt hij. Wij zijn toe aan iets nieuws, zegt hij. Net als Troelstra, trekt Wijffels de conclusie dat het kapitalistische stelsel vermolmd en verrot is. Hoe anders zou het kabinetsbeleid er nu uitzien als de heer Wijffels over deze kennis had beschikt bij de kabinetsformatie? De vraag aan de minister is welke lessen hij trekt uit het almaar dieper worden van deze crisis.

De rovers zitten niet alleen op Wallstreet. Aegon, de verzekeringsmaatschappij, heeft ook geroofd, uit de pensioenfondsen in de havens. Aegon heeft onder de inspirerende codenaam "Lee Towers" in 2001 besloten om in het geheim Optas, het pensioenfonds van de

havens, op te kopen. De bedoeling daarvan was om goedkoop vermogen binnen te halen, zo is te lezen in vertrouwelijke teksten. In 2001 lukte dat niet, maar in 2007 wel. Het resultaat is nu dat de rovers van Aegon beschikken over 1,7 mld. die thuishoren in de pensioenen van de havenarbeiders. Aegon heeft een kapitaalinjectie gekregen van 3 mld. van minister Bos. De overheid heeft nu bij Aegon commissarissen zitten. Heeft minister Bos of minister Donner al opdracht gegeven aan deze commissarissen om dat geroofde geld terug te krijgen in de pensioenen van de havenarbeiders?

Tien jaar geleden schreef de SP in "Heel de mens", haar beginselprogramma, dat het kapitalisme normloos is, ongeremd is en niet in staat is en zal zijn om welvaart en welzijn voor iedereen te brengen. Daarnaast stond erin dat de neoliberale antwoorden op alle fronten tekortschieten. Het wrange is dat de SP gelijk lijkt te krijgen. Dat is wrang omdat gewone mensen de prijs van de crisis betalen, zoals gepensioneerden. Waarom is er wel een garantie voor de spaargelden en geen garantie voor de indexatie van pensioenen? Waarom zijn er wel financiële injecties voor banken en geen maatregelen om de koopkracht van gepensioneerden te beschermen? Pensioenfondsen hebben nu uitstel gekregen om hun buffers te herstellen, maar wie herstelt de koopkracht van de gepensioneerden? Het spaargeld is gegarandeerd, maar hoe garandeert het kabinet het leefgeld van de gepensioneerden? Dat geldt overigens ook voor het leefgeld van de mensen met de laagste inkomens. Het ontbreekt dit kabinet aan ambitie en plannen om de armoede te lijf te gaan. Ook presteert het kabinet het om de mensen met de laagste inkomens voor het tweede achtereenvolgende jaar te pakken in hun portemonnee. De minnen zouden worden weggewerkt. Waarom komt het kabinet deze belofte niet na?

De boodschap van de begroting is: meer mensen aan het werk, meer uren aan het werk en meer doorwerken tot het 65ste jaar, want anders komt Nederland krakend tot stilstand, zo kunnen wij lezen. De begroting is geschreven voor een situatie met een krappe arbeidsmarkt. In de begroting wordt gestrooid met loonkosten-subsidies, premiekortingen en bonussen, maar dat zijn instrumenten die niet werken op het moment dat de uitzendkrachten eruit vliegen, faillissementen aanstaande zijn en massaontslagen in de lucht hangen. Vrijdag stonden hier op het Plein de mensen van NedCar, andere autobedrijven en toeleveranciers. Zij willen werken, maar hun bedrijven dreigen krakend tot stilstand te komen, misschien morgen al.

Inmiddels lijkt het er steeds meer op dat de huidige financiële crisis het patroon van een zeer zware crisis volgt. Ik citeer dit uit de brief die de minister-president ons afgelopen vrijdag schreef. De werkloosheid daalt niet meer, maar zal groeien. Minister Bos is de minister van de banken, zou je kunnen zeggen. Minister Donner is de minister van de banen. Minister Bos greep in en nationaliseerde zelfs een bank. Maar wie redt de banen? Eerder noemde minister Donner de voorstellen van mijn fractie en anderen inzake werktijdverkorting een maatregel om de werkgelegenheid in de mottenballen te zetten. Gisteren kwam hij toch met een regeling voor werktijdverkorting. Op zichzelf is dat goed, want voorkomen moet worden dat er door de kredietcrisis banen verloren gaan bij in de kern gezonde bedrijven.

Er is nu een antwoord gekomen op de vraag om na de banken ook de banen via een aantal maatregelen te

Ulenbelt

redde. Maar de gepresenteerde regeling is heel erg mager. Tot 1 januari 2009 kunnen bedrijven een beroep doen op de werktijdverkortingsregeling, maar de minister denkt toch niet dat de crisis na Kerstmis voorbij is? Ook daarna moeten in de kern gezonde bedrijven toch geholpen kunnen worden? En waarom zegt de minister dat werktijdverkortingsregeling niet meer mogelijk is nadat 20.000 banen zijn gered? Het uitgangspunt mag toch niet zijn: wie het eerst komt, wie het eerst maakt? Niet alleen de bedrijven die het eerst in de problemen zijn gekomen moeten geholpen worden, ook de bedrijven die na de kerst of begin 2009 in de problemen komen, moeten op de hulp van de minister kunnen rekenen. Wil de minister alsnog de regeling voor werktijdverkortingsregeling openstellen voor bedrijven die volgend jaar in de problemen komen? Of gaat deze regeling na 1 januari de mottenballen in en laat de minister verder de creatieve destructie van het kapitalisme zijn werk doen? Moet de markt het dan maar oplossen?

Ik heb nog één vraag over de werktijdregeling. Vallen uitzendkrachten onder deze regeling? Kan bijvoorbeeld iemand die al tien jaar lang als uitzendkracht bij NedCar werkt, vallen onder de werktijdregeling?

De heer **Van Hijum** (CDA): De heer Ulenbelt vraagt zich af: wie redt de banen? Zou het niet verstandig zijn om juist in dat kader de inspanningen erop te richten om de economie te laten draaien? Is in dat licht het voorstel van de SP-fractie in haar tegenbegroting om de lasten voor het bedrijfsleven met 3,5 mld. te verzwaren door verhoging van de vennootschapsbelasting achteraf gezien geen onverstandig voorstel?

De heer **Ulenbelt** (SP): Waarom zou dat een onverstandig voorstel zijn? Het gaat er maar om wat je met dat geld doet. In onze begroting staan allerlei geweldige plannen voor het scheppen van banen voor mensen aan de onderkant van de arbeidsmarkt, waar u ook altijd zo voor zegt te zijn, maar waar wij weinig van zien.

De heer **Van Hijum** (CDA): Dus de heer Ulenbelt beweert dat het verzwaren van de lasten voor het bedrijfsleven met 3,5 mld. geen effect zal hebben op het scheppen van banen en op de werkgelegenheid in de economie? Dat is wel heel opmerkelijk.

De heer **Ulenbelt** (SP): Het betreft lasten voor winstgevendende bedrijven. Als de winst er niet meer zou zijn, zullen wij ook onze tegenbegroting moeten bijstellen, net zo goed als het kabinet dat nu moet gaan doen.

Het neoliberalisme heeft niet alleen een verwoestende werking in de financiële markten maar in de hele samenleving. Liberalisering, vermarkten, privatiseren, dereguleren, ook in de sociale zekerheid hebben wij het gezien. Het afschaffen van de publieke arbeidsbemiddeling, de aanbesteding van cohorten waarmee het allemaal begon. Miljarden zijn in de afgelopen jaren over de balk gesmeten. Dat leidde tot excessen. Weerloos stond deze minister tegenover een re-integratiebedrijf dat met tarotkaarten werk aan het zoeken was. Ja, er is wat veranderd, want het aandeel van de commerciële loopt terug. Maar re-integreren met tarotkaarten kan nog steeds. Gemeenten hoeven niet meer aan te besteden, maar wij weten niet wat zij met het geld doen. Dan zegt het CDA dat wij nu vraaggericht moeten gaan bemiddelen, maar de vraag zakt in. Wat nu?

Er is een wachtlijst van mensen die willen werken, mensen die dat al hebben aangegeven. Dat is de wachtlijst voor de sociale werkplaatsen. Mensen met een handicap die aan de slag willen. Geld voor sociale werkplaatsen is goed besteed. Daarom stel ik voor om 200 mln. van het re-integratiebudget over te hevelen naar de sociale werkplaatsen. Dan weten wij tenminste zeker dat er voor dat geld mensen aan het werk gaan.

De Rekenkamer komt met een rapport waarin staat dat de begeleiding van jongeren naar werk en opleiding aan alle kanten rammelt.

Mevrouw **Spies** (CDA): Is het amendement structureel bedoeld, dus niet alleen voor 2009? Hebt u ook over andere opties gedacht voor het tegemoetkomen aan het probleem van de wachtlijsten in de sociale werkvoorziening en hoe beoordeelt u in dat kader het advies van de commissie-De Vries?

De heer **Ulenbelt** (SP): Het is inderdaad structureel. Ik meen dat sinds 1989 het macrobudget voor de sociale werkvoorziening niet is verhoogd, terwijl het aantal mensen dat er een beroep op doet stijgt. Dus een structurele benadering lijkt mij heel logisch.

Over het verhaal van De Vries komen wij nog te spreken, maar zoals ik het nu beoordeel, moet het in de prullenbak. De Vries betekent met cao's afschaffen ontmanteling van de sociale werkvoorziening. Dat heeft deze parel van de sociale zekerheid echt niet verdiend. Daaraan doet De Vries tekort.

Het kabinet komt nu met de Wet investeren in jongeren. De minister moet gedacht hebben: wij plakken een andere naam op wat wij eerst werkleerplicht noemden. Dan geven wij met deze naam de mensen in ieder geval het gevoel dat wij in hen investeren. Maar hoe wil je nu in jongeren investeren als je tegelijkertijd 140 mln. hiermee bezuinigt en als je rechten van jongeren afneemt? Dit lijkt mij echt een voorstel voor de mottenballen. De jeugdwerkloosheid gaat toenemen. Kom met een plan voor de schoolverlaters die in 2009 van school komen en biedt hun een perspectief.

De herbeoordeling van WAO'ers is een krankzinnige ontwikkeling. "Die herkeuring is onbarmhartig en ik zal dat terugdraaien." Het zijn niet mijn woorden, maar die van Wouter Bos in 2006, vlak voor de verkiezingen.

Vorige week heeft mijn fractie een spoedenquête gehouden onder herbeoordeelde WAO'ers. Binnen een week hadden wij 600 reacties. Daaruit blijkt, maar dat wisten wij ook al uit andere cijfers, dat slechts een heel kleine groep van deze herbeoordeelde WAO'ers een baan heeft gevonden. Het loon van de mensen die werk hebben gevonden – het geldt voor vier van de vijf – in combinatie met de huidige uitkering is echter minder dan de uitkering die zij hadden toen zij geen werk hadden. Deze mensen zijn dus aan het werk, maar het totale inkomen is lager. Inderdaad, mijnheer Bos, dat is krankzinnig. Dat komt, omdat de keuringseisen te streng zijn. Wij hebben dat steeds weer betoogd. Wij hebben gezegd dat het UWV het Lourdes van de Lage Landen is. Wij hebben gezegd dat het UWV moet worden opgeheven en opnieuw moet worden uitgevonden. De onbillijke keuringseisen moeten in ieder geval worden bijgesteld.

Uitzendkrachten leven in grote onzekerheid over hun baan en hun inkomen. In een jaar tijd is de werkgelegenheid voor deze groep met 8% gedaald en het einde is nog niet in zicht. Het zijn wegwerpers die soms